

Dokument č. CH/2

1991, 20. září – Praha. Protokol o výslechu svědka mjr. Vladimíra Láchy, bývalého operačního důstojníka operačního oddělení Pohotovostního pluku Veřejné bezpečnosti ČSR

[...] ¹

Asi v r. 1965 jsem byl převelen k SNB, byl jsem předtím voják z povolání (sloužil jsem u automobilové inspekce). Sloužil jsem pak stále u VB, nejprve jako vyhledavatel na MO VB Písek, pak při zakládání Pohotovostního pluku MV Č[S]R jsem přešel do tohoto pluku a sloužím tam dodnes (po přejmenování na SPŠ ČR), a to postupně jako velitel čety, roty, zást. velitele praporu. Na tom místě mě nenechali, že se na to politicky nehodím, a dali mě učit, učil jsem bojovou a technickou přípravu (zbraně, topografie a pod.)[,] a od r. 1975 jsem byl ve funkci operačního důstojníka (dnes oper. dozorčí), což dělám dodnes.²

Tato funkce spočívá v tom, že mám v operačním cyklu vždy službu 24 hodin, místnost operačního důstojníka se nacházela u vrátnice PP a pracovní náplň byla obdobná jako na vojně – dodržování denního řádu, kontrola vycházek, příjezdy a odjezdy vozidel apod. Součástí toho bylo i sledování radioprovozu a zapisování všeho, co bylo slyšet, do knihy. To, co se vlastně nanečisto zapsalo do té knihy, se pak druhý den přepsalo na čisto na psacím stroji a dalo vedení PP. Současně se zapisováním do knihy se vše, co bylo slyšet v radioprovozu, nahrávalo na magnetofon. Tyto nahrané pásky se pak také dávaly na velitelství PP.

V případech MBO na požádání oper. důstojníka vnitra, resp. náměstka ministra či přímo ministra PP zabezpečoval zpohotovění svých jednotek a techniky a případně zasahoval. Toto bylo myšleno obecně pro případy živelných pohrom apod., jako např. akce Spolana, kdy byl PP určen k zásahu při výbuchu, poškození apod. v Neratovicích. Vedle toho se se zásahem našich jednotek počítalo i v případech, jak se říkalo, vystoupení protispolečenských živlů, k čemuž se dělala náležitá politická agitace.

[Dne] 17. 11. [19]89 nešlo o první zásah, už se to táhlo celý rok. Jako jindy při MBO, byl vytvořen operační štáb (z některých důstojníků štábu a velitelů praporů – sídlil ve štábní budově na PP), dne 17. 11. [19]89 vedl tento štáb Váňa³ (zást. velitele Zdráhaly⁴) a seděl

---

¹ Vladimír Lácha (nar. 1. 4. 1937) byl ke dni výslechu o tématu „okolnosti 17. listopadu“ operačním dozorcím Střední policejní školy ČR.

² Dne 1. 6. 1966 byl přijat k SNB jako výkonný příslušník OO-VB Písek, 1. 9. 1970 velitel čety zásahové roty PÚ VB MV ČSR, 1. 4. 1971 velitel zásahové roty PP VB ČSR, 1. 11. 1971 velitel 1. roty 1. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1973 dočasně zástupce velitele II. praporu PP VB ČSR pro věci politické, 1. 4. 1975 odborný učitel III. stupně školského oddělení, 1. 5. 1976 odborný učitel 3. stupně katedry bojové a tělesné přípravy ŠO, 1. 10. 1976 dozorčí důstojník operačního oddělení, 1. 7. 1979 operační důstojník operačního oddělení PP VB ČSR, 1. 9. 1980–30. 6. 1985 povolán ke studiu pětiletého důstojnického cyklu pro maturanty, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro dočasně nezařazené příslušníky v kádrové a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR, 31. 8. 1992 uvolněn ze služebního poměru příslušníka PČR.

³ Plk. Václav Váňa (nar. 6. 8. 1940) byl 26. 10. 1961 přijat a zařazen na MS-VB Praha jako hlídkový příslušník I. roty Praporu hlídkové služby, 1. 1. 1963 hlídkový příslušník OO-VB Praha 6, 1. 7. 1964 referent SBKTČ OO-VB Praha 6, 4. 9. 1967–30. 7. 1969 denní studium SOŠ VB obecná kriminalita v SOŠ Pardubice, 15. 6. 1970 starší referent 2. oddělení 1. odboru SKS Hlavního velitelství VB MV ČSR, 20. 9. 1971–8. 10. 1976 povolán dodatečně do 6. běhu kombinovaného studia kriminalistického směru PF UK, 1. 4. 1974 starší referent specialista 1. oddělení odboru organizace a řízení Organizační a vnitřní správa MV ČSR, 1. 1. 1976 přemístěn ke Štábu MV ČSR, 1. 7. 1976 SRS analytického oddělení analyticko-organizačního odboru, 1. 8. 1979 SRS oddělení plánování a organizace analyticko-organizačního odboru Štábu MV ČSR, 1. 1. 1985 SRS oddělení plánování, organizace a systematizace odboru analytiky, plánování a organizace Sekretariátu MV ČSR, 1. 4. 1987 vedoucí starší referent specialista analytického oddělení odboru analytiky, plánování a organizace Sekretariátu MV ČSR, 1. 9. 1988 náčelník štábu PP VB ČSR, 1. 3. 1990 povolán do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR, 30. 9. 1992 uvolněn ze služebního poměru příslušníka PČR.

v jeho kanceláři. Asi jeden nebo dva prapory byly tehdy venku, v ulicích Prahy. Dále byli z PP v řídicím štábu na MS VB (nevím, kde tento ten den sídlil, někdy býval v Potravinoprojektu) velitel PP Zdráhala a Soukup, co tam přesně dělali, to nevím.

Mezi všemi, t.j. mezi operačním štábem na PP, řídicím štábem na MS VB, jednotkami v ulicích a místnostmi operačního důstojníka (u vrátnice na PP, kde jsem byl) bylo jednak telefonické spojení, jednak radiové. Ne všichni však byli propojeni v radiovém provozu na stejném kanálu. My v místnosti operačního důstojníka, jsme byli na 48. kanálu, velitelé našich jednotek v ulicích byli spojeni s řídicím štábem na MS VB snad na 21. kanálu. Tito velitelé v ulicích měli k dispozici tzv. vozovou radiostanici zabudovanou ve svém velitelském vozidle, ta byla na 48. kanálu, tedy spojena s operačním důstojníkem, tedy se mnou. Dále měli přenosnou radiostanici u sebe, zejména pro případ, že by opustili své vozidlo, a ta fungovala na tom kanálu, který určili v řídicím štábu, t.j. na MS VB.

V místnosti operačního důstojníka jsme spolu s kolegou Emanuelem Kvasničkou⁵ zapisovali vše do výše zmíněné knihy, co bylo slyšet v radiostanicích na 48. kanálu a současně to bylo nahráváno na magnetofon. To, co proběhlo v radioprovozu na jiných kanálech, třeba na zmíněném 21., stejně tak jako to, co bylo řečeno telefonicky, to ovšem jsme neslyšeli. Avšak i tyto relace se zcela určitě nahrávaly, předpokládám[,] že na MS VB. Pokud byl telefonický hovor k nám, to je k operačnímu důstojníkovi, šlo obvykle jen o nějaké vnitřní záležitosti, takže do zmíněné knihy se to nezapisovalo a obvykle ani nenahrávalo na magnetofon, leda že by z nějakého důvodu jsme to považovali za potřebné nahrát a to jsme pak po stisknutí příslušného tlačítka takový telefonický hovor nahráli.

Dnes už si nepamatuji, zda a kým a jakým způsobem byl dán případný pokyn k postupu naší jednotky stojící přes Národní třídu poblíž Máje vpřed. Ani po připomenutí, že údajně mělo jít o to, aby tato jednotka překročila pás hořících svíček, si nevybavuji, že bych toto slyšel. Předpokládám však, že pokud toto na 48. kanálu bylo ke slyšení, tak to bylo jistě zapsáno ve zmíněné knize. Pokud jsem tázán, zda bylo slyšet údajný pokyn Houbalovi o postavení vozidel napříč Národní třídou, tak k tomu uvádím, že ŠPO, jemuž Houbal velel, nám nepatřil a zřejmě zde existovalo spojení na jiném kanálu.

Pamatuji si však, že jsem asi tak po 21. hodině slyšel na zmíněném 48. kanálu pokyny vydávané Jíchou⁶, který velel našemu druhému praporu „zásahová jednotka vpřed, 50 metrů, vytlačit“. Kde se tedy jeho jednotka nacházela a kdo dal Jíchovi pokyn k vydání takového pokynu, to nevím. Chtěl bych však upozornit, že podle mého přesvědčení se to už stejně nedá zjistit, poněvadž dotyčné lidi dobře znám a mám za to, že všechno takové popřou. Ostatně jejich postoj byl patrný i z toho, jaké řeči se vedly při postupném návratu do PP, jako např. jak jim to natřeli a že se bude jistě zasahovat znovu apod.

Po skončení akce 17. 11. 1989, tedy 18. 11. jsem jako obvykle záznamy z knihy přepsal v čistopisu na stroji a předal vedení PP. Pokud jde o magnetofonové pásky, jak jsem se o nich výše zmínil, na ně se dále nahrávalo při dalších službách[,] a když byla páska celá nahraná, tak si je bral můj přímý nadřízený náčelník operačního oddělení Hrbotický. Předpokládám, že tak se stalo i s páskou, na níž jsem nahrál 17. listopad. K dotazu zdůrazňuji, že onoho dne 17. 11. 1989 v době, kdy probíhala studentská demonstrace, tedy v době od

---

⁴ K jeho výsledku srov. dokument č. CH/1.

⁵ K jeho výsledku srov. dokument č. CH/3.

⁶ Mjr. JUDr. Liboslav Jícha (nar. 15. 7. 1952) byl 1. 9. 1972 přijat do služeb SNB jako frekventant 1. čety 2. roty II. praporu PP VB ČSR, 1. 3. 1974 velitel 1. čety 2. roty II. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1974–26. 7. 1975 odvelen do roční důstojnické školy při vojskách CO Varnsdorf, 1. 9. 1976 velitel 2. zásahové roty 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1979 – 31. 7. 1983 denní studium fakulty VB VŠ SNB, 1. 8. 1983 velitel roty 2. praporu PP VB ČSR, 1. 2. 1984 velitel 2. roty 4. praporu PP VB ČSR, zároveň dočasně pověřen výkonem funkce zástupce velitele 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1985–30. 6. 1986 stáž na MS-VB Praha, 1. 10. 1987 zástupce velitele 3. praporu PP VB ČSR, 1. 2. 1989 pověřen zastupováním ve funkci velitele 2. praporu PP VB ČSR, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR.

odpoledne do půlnoci magnetofon v místnosti operačního důstojníka fungoval a nahrával. Je však pravdou, že magnetofon byl starý a občas vynechával a k takové výluce magnetofonu skutečně došlo v noci ze 17. na 18. 11. 1989, ovšem až po půlnoci, tedy nad ránem dne 18. 11. Předpokládám, že osoby, které nemají zájem na objasnění věci[,] toho využijí a budou tvrdit, že magnetofon nešel vůbec. To však není pravda.

Pokud jde o vlastní knihu, do které se zapisovalo to, co bylo slyšet 17. 11. z radioprovozu na 48. kanálu, tak poté, co jsem pořídil výše zmíněné čistopisy, jsem tuto knihu hned schoval do svých soukromých věcí a tvrdil jsem, že už byla popsána. Hrbotický tuto knihu pak sice sháněl, ale když jsem řekl, že byla popsána, tak si myslel, že už byla normálním způsobem archivovaná[,] a když ji tam nenašel, tak nevěděl, kde mohla zmizet. Tuto knihu jsem měl u sebe až do doby, kdy mě vyhledal Mirek Hejda⁷, což bylo ještě v zimě, snad asi v lednu 1990. Pan Hejda se mi prokázal průkazem člena parlamentní vyšetřovací komise a zajímal se o tuto knihu a na jeho žádost jsem mu ji vydal. Z jeho řeči vyplynulo, že si asi pořídil kopie. Asi tak za měsíc, možná více, mi pan Hejda tuto knihu vrátil a doporučil mi, abych se tvářil, že jsem ji jako náhodou našel a ohlásil to a sledoval, co se s ní stane. Knihu si odnesl Hrbotický[,] a co s ní provedl, nevím. Já jsem toto pak sdělil Hejdovi, který mi dal své telefonní číslo. Toto číslo mám doma zapsané a po návratu odtud domů ho vyšetřovací komisi sdělím.

Chtěl bych se ještě zmínit o akcích, které následovaly po 17. 11., kdy někteří funkcionáři PP jezdili po obcích a podnicích, kde vychvalovali zákrok na Národní třídě. V tom byli zejména aktivní npor. Ďuríček⁸, mjr. Vyvialová⁹, npor. Hovorka¹⁰ (bývalý předseda SSM u útvaru) a npor. Slezák¹¹, přičemž všichni tito funkcionáři jsou stále ve funkcích a dokonce vyšších u naší policejní školy.

---

⁷ K výsledku signatáře Charty 77 a člena Klubu právní podpory Miroslava Hejdy (nar. 13. 10. 1948) srov. ŽÁČEK, Pavel: *Vypovídat pravdu a nic nezamlčet*, s. 416-417.

⁸ Npor. JUDr. Zdeněk Ďuríček (nar. 29. 12. 1957) byl přijat do služebního poměru příslušníka SNB jako frekventanta PP VB ČSR, 1. 9. 1979 řidič-mechanik dopravní roty PP VB ČSR, 1. 12. 1981 zástupce velitele čety 2. praporu PP VB ČSR, 1. 3. 1982 dočasně pověřen výkonem funkce odborný učitel III. stupně katedry odborně bezpečnostní přípravy ŠO PP VB ČSR, 7. 3. 1983–31. 5. 1983 stáž na DI OS SNB Praha-východ, 1. 9. 1984–31. 7. 1988 denní studium fakulty VB DŠ SNB, 1. 8. 1988 odborný učitel II. stupně katedry odborně bezpečnostní přípravy ŠÚ PP VB ČSR, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR, 31. 8. 1993 uvolněn ze služebního poměru příslušníka PČR.

⁹ Mjr. Hana Vyvialová (nar. 17. 4. 1940) byla 1. 9. 1971 přijata do služebního poměru a ustanovena do funkce učitele IV. stupně PÚ VB ČSR, 1. 11. 1971 odborný učitel IV. stupně (od 1. 11. 1975 III. stupně) školního oddělení PP VB ČSR, 1. 5. 1976 odborný učitel 2. stupně katedry všeobecně vzdělávacích předmětů ŠO PP VB ČSR, 1. 1. 1980 odborný učitel I. stupně katedry VVP ŠO PP VB ČSR, 1. 3. 1990 zařazena do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR, 31. 8. 1991 uvolněna ze služebního poměru příslušníka SNB.

¹⁰ Npor. RNDr. Jan Hovorka (nar. 6. 4. 1958) byl 1. 10. 1983 přijat do služebního poměru příslušníka SNB a ustanoven do funkce odborného učitele 3. stupně katedry VVP školského oddělení PP VB ČSR, 24. 11. 1986–24. 9. 1987 dálkové studium DŠ SNB v DPŠ SNB PS a VMV Holešov pro absolventy civilních vysokých škol, 1. 1. 1987 předseda Plukovního výboru SSM na PP VB ČSR, 31. 1. 1990 odvolán z funkce, 1. 2. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v kádrové a materiální péči PP VB ČSR, 30. 11. 1993 skončil služební poměr příslušníka PČR.

¹¹ Npor. Jan Slezák (nar. 13. 4. 1961) byl 1. 3. 1981 přijat do služebního poměru příslušníka SNB jako frekventant PP VB ČSR, 1. 9. 1982 zařazen do stálého stavu a ustanoven zástupcem velitele čety 2. praporu PP VB ČSR, 5. 9. 1983 – 31. 1. 1984 stáž na MO-VB Vysočany OS SNB Praha 9, 1. 3. 1985 velitel čety 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1985 – 1. 6. 1987 dvouletý důstojnický cyklus, 1. 2. 1986 dočasně pověřen zastupováním ve funkci velitele 1. roty 2. praporu PP VB ČSR, 1. 12. 1986 – 28. 2. 1987 stáž na OS SNB Praha 9, 1. 4. 1987 dočasně pověřen výkonem funkce velitele 3. roty 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1987 velitel 1. roty 2. praporu PP VB ČSR, 1. 9. 1989 – 30. 11. 1989 stáž na S-SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje, 1. 3. 1990 zařazen do zálohy pro přechodně nezařazené příslušníky v personální a materiální péči Odborné nástupní školy VB pro ČR.

Protokol jsem si přečetl, změnu, opravu nebo doplnění nežádám a protokol jako správný podepisuji.

Skončeno ve 12.45 hodin.

[...] ¹²

ŽÁČEK, Pavel: Vypovídat pravdu a nic nezamlčet. Protokoly parlamentní vyšetřovací komise pro objasnění událostí 17. listopadu 1989. CEVRO – Liberálně konzervativní akademie, Praha 2014, s. 793–796.

---

¹² Vlastnoruční podpisy svědka Vladimíra Láchy, vyslychajícího JUDr. Aleše Kubláka a zapisovatelky Libuše Nečadové.